

χειρῶν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς ὀσφύος καὶ ὁ δεξιὸς βραχίον διαγράφων μέγαν κύκλον ἐκ τῶν ὀπισθεν πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἔρριπτεν ἐμπρὸς τὸν δίσκον μὲ ὄλκην τὴν δύναμιν, ἀφοῦ ὁ διαγωνιζόμενος ἔτρεχε πρῶτον βήματα τινα πρὸς τὰ ἐμπρὸς διὰ νὰ ἀυξήσῃ τὴν φορὰν τῆς βολῆς. Ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὴν βαλβίδα ἀθλητῆς, ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ὁποίου ἤθελεν ἐκφύγει ὁ δίσκος καθ' ἣν στιγμὴν ἐμελλε νὰ ρίψῃ αὐτὸν, ἀπεβάλλετο ἐκ τοῦ διαγωνισμοῦ· διὰ τοῦτο ὑπῆρχεν ἔθιμον νὰ τρίβωσι τὰς χεῖρας μὲ ἄμμον ὅπως καταστήσωσι τὸν δίσκον ὀλιγώτερον ὀλισθηρὸν.

Τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ δίσκου ἀποδίδουσιν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης Περσέα, τὸν ἐλευθερωτὴν τῆς Ἀνδρομέδας. Διηγούνται δ' ὅτι ἔβλεπον πολλὸν καιρὸν εἰς τὴν Ῥώμην τὸν δίσκον τοῦ Ἁγίου Μαρκίου, θεμιμένον ἐπὶ τινος πασσάλου καὶ ὑποστηριζόμενον διὰ τοῦ ἰδίου βάρους, ὅπερ μαρτυρεῖ τὴν Ῥώμην τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων. Οἱ νέοι πατρίσιοι τῶν τελευταίων χρόνων τῆς δημοκρατίας δὲν ἠδύναντο οὔτε νὰ τὸν ἀνασηκώσωσι, καὶ μόνος ὁ Κάτων τὸν ἔρριπτεν ἀκόμη μὲ ῥωμαλέον βραχίονα.

Ἡ πυγμαχία, ἥτοι συμβολὴ διὰ τῶν πυγμῶν. Οἱ δύο ἀθληταὶ ὠπλίζοντο τὰς χεῖρας μὲ κεστὸν ἢ χειρίδα δερματίνην, ἐνίοτε ἔχουσαν καὶ χαλυβδίνην πλάκα, ἢ μᾶλλον μὲ ἱμάτια περιτυλισσόντα τὰς χεῖρας καὶ πυγμὰς αὐτῶν.

Ὁ ἀγὼν οὗτος ἦτο τρομερὸς, διότι συχνάκις εἰς ἐκ τῶν δύο ἀντιπάλων ἐφονεύετο, ἢ ἐὰν δὲν ἐφονεύετο ἀπεσύρετο δεινῶς παραμορφωμένος καὶ πολλαίκις ἠκρωτηριασμένος. Ἡ πυγμαχία εἰς τὴν Ἰλιάδα συγκαταριθμεῖται μεταξὺ τῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Πατρόκλου δοθέντων ἀγώνων.

Τὸ παγκράτιον ἦτο ἀγὼν ἐκ τῶν ζωηροτέρων, συνδυάζων τὴν πάλην καὶ τὴν πυγμὴν. Ἄγνωστος κατὰ τοὺς Ὀμηρικοὺς χρόνους, εἰσήχθη εἰς τοὺς δημοσίους ἀγῶνας τὸ πρῶτον, κατὰ τὴν 33 Ὀλυμπιάδα. Ἐκεῖ ἦτο ἐπιτετραμμένον ὄχι μόνον νὰ ἀνατρέψωσι τὸν ἀντίπαλόν των, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ νὰ τὸν κτυπῶσι μὲ ὄλην τὴν δύναμιν τῶν μυῶν καὶ τῶν πυγμῶν των.

Τὸ ἀκόντιον ἦτο πολεμικὸν ὄπλον βραχύτερον καὶ ἐλαφρότερον τοῦ δόρατος, καὶ ἐρρίπτετο διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς. Οἱ νέοι καὶ οἱ στρατιῶται ἦσαν ἰδίως γεγυμνασμένοι εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ ὄπλου τούτου. Ὑπῆρχον δύο εἶδη ἀκοντίου· τὸ κυρίως λεγόμενον ἀκόντιον καὶ τὸ παλτόν· τὸ τελευταῖον τοῦτο ὄπλον ἦτο περιτυλιγμένον μὲ ἱμάτια σχηματίζοντα εἰς τὸ μέσον θηλειάν, καὶ ἐρρίπτετο ὡς τὸ κοινὸν ἀκόντιον· ὁ δεικτὴς τοῦ διαγωνιζομένου τιθέμενος ἐντὸς τῆς θηλειᾶς ἐστηρίζετο ἐπ' αὐτῆς, ὁ δὲ ἀντίχειρ καὶ μεσαῖος ἀκτύλος ἐκράτουν τὸ ξύλον τοῦ παλτοῦ, ὅπερ ἐβάλλετο κατὰ δύο τρόπους διὰ δύο διαφορῶν ὠθήσεων.

Κατὰ πρῶτον ἐγύμναζον τοὺς νέους μὲ ἀκόντια ὄλως σιδηρᾶ, ἔπειτα δὲ μὲ ἐλαφρότερα· τοι-

ουτοτρόπως κατάρθουν νὰ τοῖς καταστήσουν βραχίονα δυνατὸν καὶ ῥωμαλέον διὰ τὸ σύνθημα ἀκόντιον. Ἐγυμνάζοντο προσέτι νὰ τὸ ρίπτωσιν ὠπλισμένοι μὲ θώρακα.

Ἡ ἀνταμοιβὴ τόσων κοπιωδῶν καὶ κινδυνωδῶν ἔργων δὲν συνίστατο εἰμὴ εἰς ἀπλοῦν στέφανον ἐξ ἐλαίας· ἀλλ' οἱ Ἕλληνες τόσον ἐνδιεφέροντο δι' αὐτὸν καὶ τόσον τὸν ἐτίμων, ὥστε καὶ μόνη αὕτη ἢ ἀνταμοιβὴ ὑπερέβαινε πᾶσαν δόξαν καὶ πάντα θρίαμβον.

Ὁ νικῆσας εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας ἐφέρετο εἰς τὴν πατρίδα του ἐπὶ ἄρματος συρομένου ὑπὸ τεσσάρων λευκῶν ἵππων, ἢ δ' εἰς τὴν πόλιν εἰσοδὸς του ἐγένετο ἀνοιγομένου ῥήγματος εἰς τὰ τεῖχη πρὸς πλειοτέραν ἐπισημότητα.

[Ἐπειτα συνέχεται].

ΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΙ ΤΩΝ ΖΩΙΩΝ

Λέγεται συνήθως ὅτι μέτρον ἀσφαλές τῆς ἀναπτύξεως τοῦ πολιτισμοῦ παρ' ἔθνεϊ τινὶ εἶνε ἢ κατανάλωσις τοῦ σάπκωνος· κατ' ἔμει προσφεύεσται τοιοῦτο μέτρον δύναται νὰ θεωρηθῇ τὸ πρὸς τὰ ζῶα αἰσθημα τῶν κατοίκων ἔθνους τινός. Λαδὸς σκληρῶς φερόμενος πρὸς τὰ ζῶα, ἀς ἐπιδεικνύη ὁσον θέλη τὴν καθαριότητα τῶν ἀσπρορρούχων του, εἶνε βάρβαρος λαός.

Ἡμεῖς οἱ νεώτεροι Ἕλληνες δὲν διαπρέπομεν διόλου ἐπὶ φιλάνθρωπια· ἂν συνετάσσετο στρατιτικὴ τῆς ἀγαθοεργίας ἐν Ἑλλάδι, θὰ ἐβλέπομεν περιέργους τινὰς ἀριθμούς. Βεβαίως ὑπάρχουσιν ἐξαίρεσεις περιφανεῖς, ἀλλὰ μία χελιδὼν δὲν ἀρκεῖ νὰ φέρῃ τὸ ἔαρ· δυστύχημά τι ἐπαρχίας ἢ πόλεως δὲν συνταράσσει, δὲν συγκλονεῖ τὴν Ἑλλάδα, οὐδ' ἐν νευρικῇ συμπαθείᾳ συγκινήσει ἀνοίγει δρόμους καταλόγους συνεισφερόντων, ἐν μιᾷ στιγμῇ γενναίως πληροῦσα αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ἐκ πυρκαϊᾶς ἢ πλημμύρας παθόντων· αἱ σφοδραὶ ἐκοήξεις τῆς εὐσπλαγχνίας εἶνε ἄγνωστοι παρ' ἡμῖν· δὲν μᾶς πολυμέλει διὰ τὸν γείτονα μας· χαράσσομεν ὀροθετικὴν γραμμὴν μεριμνῆς περὶ τὸ ἄτομον, τὴν οἰκογένειάν μας, ἢ τὸ συμφέρον μας καὶ δὲν ἐννοοῦμεν κατ' οὐδένα τρόπον νὰ τὴν διαβῶμεν. Ἄλλ' ὅπως δῆποτε πρὸς τοὺς ὁμοίους μας διατελοῦμεν ἐν ἀρνητικῇ καταστάσει· δὲν ἀπλόνομεν τὴν χεῖρά μας ὅπως τοὺς βοηθήσωμεν, ἀλλ' οὔτε ὅπως τοὺς γρονθοκοπήσωμεν· καὶ ἂν συμβῇ ποτὲ χωροφύλακες νὰ πεταλώσωσι κανένα καλόγηρον ἢ νὰ βαπτίσωσιν αὐτὸν ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου, θὰ εὐρεθῇ τοῦλάχιστον μία ἐκ τῶν ἐπαρχιακῶν ἐκείνων ἐφημερίδων, τῶν ἐχουσῶν σχῆμα μανδυλίου, ν' ἀναγράψῃ μεθ' ἱκανῶν ἐπιφωνημάτων, θαυμαστικῶν καὶ ἀποσιωπητικῶν, γεμάτων φρίκης, τὸ σκληρὸν ἀνδραγάθημα. Τὸ ἐξανίζονται ἔπειτα αἱ ἀθηναῖκαὶ συνάδελφοι, τὸ ὀνθυλεύει ἐκάστη κατὰ τὸ ὕψος τῆς καὶ τὰς πολιτικὰς τῆς πεποιθήσεις, καὶ γίνεταί πάταγος καὶ ἀλαλαγμὸς, καὶ περιτρέχει τὰς ἀγυῖας τῶν Ἀθηνῶν

βοῶσά τις βδελυγμία καὶ δικμαρτύρησις ἔμπλευς ἀγανακτήσεως.

Ἄλλὰ τὰ ζῶα οὐδ' αὐτὸν κἄν ἔχουσι τὸν ἐπιτάφιον. Περὶ αὐτῶν οὐχὶ εἰς τὰς *Εἰδήσεις*, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὴν σελίδα τῶν Γνωστοποιήσεων εὐρίσκειται συνηγοροῦσά τις φωνή. «Ω! ἂν ὠμίλου καὶ αὐτὰ, ὅπως εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Αἰσώπου, πόσας τρομερὰς σκηνὰς θηριωδίας καὶ ἀχαριστίας θὰ μᾶς ἀφηγοῦντο, ποῖα σπαραξικάρδια δράματα σταύλων καὶ φατνῶν καὶ ὑπογείων θὰ μᾶς ἀπεκάλυπτον, πῶς θὰ μᾶς περιέγραφον τὴν ἀπάνθρωπον βάσανον, τοὺς βαρβάρους βραδισμοὺς, τὸ ὑπὸ τὸ βάρος καμπτόμενον ἀσθενὲς σῶμα, τοὺς σθενυμένους ὀφθαλμοὺς, τὰ ἀφρίζοντα στόματα, τὸ ὑπιον ἐν μέσῳ ὀδῶ ψυχροράγημα, τοὺς διὰ πετρελαίου ἔμπρησμοὺς.

Τίς δὲν εἶδε χωρικούς φορτόνοντας μὲ δυσβάστακτον φορτίον τὴν ῥάχιν δυστυχοῦς ὄνου, ἐπικληθένους καὶ αὐτοῦς, καὶ πατάσσοντας εἶτα ἀμειλίχτως τὰ νῶτά του, διότι τὸ φορτηγὸν τῶν δὲν τρέχει μὲ ὄσσην δύναμιν ἀτμοῦ ἐπιθυμοῦσι! τὸ ταλαίπωρον ζῶον ἀγωνίζεται, κινεῖ ταχύτερον τοὺς πόδας του, πνευστιῶν, φέρον ὄλον ἐκείνο τὸ βάρος, καὶ τὸν ἀδυσώπητον κύριόν του ἀπ' ἐπάνω! . . .

Καὶ οἱ κατεσκευασμένοι γηραλέοι ἵπποι, σκελετοὶ κοκκάλων περικεκαλυμμένοι ὑπὸ ἀποτρίπτου ἐπιδερμίδος, οἱ σύροντες ἀγωνιωδῶς μὲ προτεταμένην καὶ κάτω νενευκίαν κεφαλὴν καὶ τεταμένους καὶ ἀκάμπτους πόδας κάρρου πληθεῖς πετρῶν ἢ σιδηρῶν ἐλασμάτων; «Ω! οἱ δυσυχεῖς ἀπόμαχοι ποτὲ δὲν θὰ λάβουν τὴν σύνταξίν των! ὑπρέτησαν ἐπὶ μακρὰ ἔτη γενναϊότατα τὸν αὐθέντην των, καὶ τὴν ἀπὸ τὴν ἀκόμῃ νὰ σύρωσι τὸ ἄθλιον γῆρας των εἰς τὰς ὁδοὺς, πρέπει ἕκαστον ἀγωνιωδῶς βῆμά των νὰ τὸ ἀγοράζωσι μὲ ὥρας τινὰς τῆς ὀλίγης αὐτῶν ζωῆς, πρέπει νὰ ψοφήσουν ἐκεῖ, πρὸ τοῦ κάρρου, ἐν μέσῳ ἀμμοκοκκίας καὶ ἀσβέστου!

Ἄλλὰ φρικωδέστατον πάντων εἶνε τὸ μαρτύριον τῶν πρὸς σφαγὴν ἀγομένων ζῶων.

Πᾶσα ἀντίστασις ἐκ τοῦ ὀδυρμύτου τῆς αὐτοσυντηρήσεως χρησιμεύει ὡς πρόκλησις πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην σκληρότητα· ἐκ τῶν δύο ἀγνωστώτερον εἶνε τὸ κτήνος· τὸ ζῆτοῦν νὰ διαμαρτυρηθῆ, νὰ ὑπερασπισθῆ ἑαυτὸ διότι ὀδηγεῖται εἰς θάνατον βίχιον, ἢ ὁ φονεύων αὐτὸ μυριάκις πρὶν τὸ φονεῦσθαι, ὁ ἐπιχαίρων εἰς τὰς σπαιρούσας ἀλγηδὸνας ζωντανῆς σαρκὸς, ἥτις μέλλει μετ' ὀλίγον νὰ πληρώσῃ τὴν κοιλίαν του ἢ τὸ βαλάντιόν του;

Τὰ ζῶα ταῦτα χαράσσουν πολλὰκις διὰ τῶν σταγόνων τοῦ αἵματός των τὸν ἀπαίσιον δρόμον τὸν φέροντα εἰς τὸ σφαγεῖον. Οἱ ὀδηγοῦντες αὐτὰ ὑπρέται κρεοπωλείων κόπτουσι, διὰ νὰ γελάσωσι, τὴν οὐρανὸν των. Τὸ αἷμα τρέχει· τὸ ζῶον ἀναφρικῶς σπασμωδικῶς· ἐκβάλλει θρηνώδες παράπονον. Ἦκουσα ἡμέραν τινὰ, ποῖον νομίζετε; ἕνα

σφαγέα εἰθισμένον εἰς αἷμα καὶ εἰς ἀγωνίαν, ἐκπαχθέντα εἰς βδελυγμὸν καὶ ἀγανάκτησιν πρὸς κρεοπώλην οὕτω αἱματόφυρτον, ἠκρωτηριασμένον, ἀγοντα τὸ σφάγιον:

— Δὲν τὸ σκότονες καλλίτερα νὰ γλυτώσῃς; τί ἀπανθρωπιὰ εἶνε αὕτη!

Παρέστην μάρτυς σκηνῆς τινος, ἥτις οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τῆς μνήμης μου.

Κατὰ τὴν ὁδὸν Ἀκαδημίας δύο παιδιὰ δεκατεσσάρων μέχρι δεκαεῖς ἐτῶν ὠδήγουν μοσχάριον εἰς τὸ σφαγεῖον· τὸ εἶχον προσδεδεμένον διὰ σχοινοῦ ὀπισθεν κάρρου, ὅπερ, καλπάζοντος τοῦ ἵππου ἀνετινάσσετο ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου παταγοῦν· τὰ παιδιὰ ἐτραγῶδου τὰς παπαρούνας· τὸ μοσχάριον συρόμενον, καὶ μὴ δυνάμενον νὰ τρέξῃ, κατεχόμενον βεβαίως καὶ ὑπὸ τοῦ μαῦρου τοῦ προαισθημάτος, ἀνθίστατο καὶ ἐμυκάτο· ὁ θρηνώδης, ὁ σπαραξικάρδιος αὐτοῦ μικθὴς ἐνεποῖε ἀνατριχίλαν· ἀλλὰ οἱ μικροὶ κρεοπῶλαι ἐβιάζοντο, καὶ κατέβησαν θυμωμένοι ἀπὸ τοῦ κάρρου, μὴ προφθάσαντες νὰ τελειώσωσι τὰς παπαρούνας τῶν· ὁ εἰς ἤρπασε τὴν κεφαλὴν του καὶ τὴν συνέστρεψε, ὡς διὰ νὰ στραγγαλίσῃ τὸν λαμόν του, ὁ ἕτερος ἔλαβε τοὺς ὀπισθίους τοῦ πόδας, καὶ οὕτω κατέροιψαν αὐτὸ γαμαὶ μετὰ γδοῦπου· τότε ἔρρηξε φοικωδῆ μυκθμόν· τὸ ἐν τῶν παιδίων ἵππευσε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ· παρετήρησα τὸ βλέμμα του· ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ εἶχεν ἀποκρηφθῆ, εἶχε δύσει· μόνον ὁ βολβὸς ἐφαίνετο, μαῦρος, ἄγριος, ἐκφράζων ἐσχάτην, ἐσχάτην ὀδύνην· τὰ παιδιὰ παίζοντα μὲ τὴν ἀγωνίαν του ὡς μὲ ἄθλημα, εἰς εὐθυμον παράδοξο δραστηριότητα, ἐπήδων ζωηρὰ, εὐφραλόγουν μετὰ κακεντρεχίας:

— Δὲν πηγαίνει, αἱ;

Ἐβυσαν τὸ σχοινίον ἀπὸ τῶν κεράτων του καὶ ἔδρασαν τοὺς πόδας του· ἔπειτα τὸ ἔσυρον ὅπως τὸ φορτώσωσιν ἐπὶ τοῦ κάρρου. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ μοσχάριον ἐνόησεν ὅτι τετέλεσται· οὔτε ἀντέστη πλέον· τὸ ἔσυρον ὡς πτώμα κατὰ γῆς· τὸ ῥύγχος του ἐκυλίετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ οἱ ὕγροι καὶ πνευστιῶντες ῥώθωνές του ἐπληρώθησαν χόματός· εἶτα ἀνήγειραν αὐτὸ ὡς δέμα, ὡς νὰ ἦτο ἐσφαγμένον ἦδη καὶ ἀνηρημένον ἀπὸ τῆς ἀράγης τοῦ κρεοπωλείου αἱμάσων, καὶ τὸ ἔρριψαν βαρῶς ἐντὸς τοῦ κάρρου· ἀνέβησαν, ἐκάθησαν ἐπὶ τοῦ σώματος αὐτοῦ, μαλακωτέρου βεβαίως τῶν ξηρῶν σανίδων, καὶ ἐκαθάρισαν τὸν λάρυγγά των ὅπως ἐπαναλάβωσι τὰς παπαρούνας μὲ διαυγῆ φωνήν· καὶ ἐν ᾧ ὁ εἰς ἐπάτασσε τὸν ἵππον ὅπως ταχύνη τὸν καλπασμόν του, ὁ ἄλλος στρέφων πρὸς τὸ μοσχάριον χαιρεκτικῶς, γελῶν ἐφώνασε:

— Καροτσάδα αἱ! καροτσάδα!

Ἐκείνο οὔτε ἐμυκάτο πλέον· μόνον ὁ ὀφθαλμὸς του ἐξέφραζε τὴν μαῦρην ἐκείνην ἀπόγνωσιν, τὴν ἀπέλιπα ἐκείνην αἱματώδησιν καὶ σκοτοδίην τοῦ

αίσθανομένου ὅτι ἔπεσεν εἰς τοὺς ὄνυχας σαρκο-
θόρου θηρίου, καὶ αἰσθανομένου εἰς τὸ πρόσωπόν
του τὴν φλογεράν, ἀθηματώδη αὐτοῦ ἀναπνοήν,
καὶ κλειόντης τοὺς ὀφθαλμούς του ὅπως παρα-
δώσῃ τὸ πνεῦμα.

Τίς οἶδε ποίας ἀβραῆς δεσποινίδος, ἐπλήρωσε
τὸν στόμαχον ἢ τρυφερά σὰρξ τοῦ μοσχαρίου
τούτου! καὶ εἰς οἷον εὐαίσθητον αἷμα μετεβλήθη
σφύζον μετὰ συγκινήσεως ἐκ μόνου τοῦ κρότου, ἂν
προξενεῖ γαλῆ πρόσπαιζουσα μὲ ράκος. Ἄν εἴ-
ξευρε ποῖον πόνον καὶ ποῖον σπαραγμὸν ὑπέστη
ἢ σὰρξ ἐκεῖνη ἦν ἔφαγε, τί θὰ ἠσθάνετο; ἂν ὄχι
τύφεις συνειδότος, πάντως ὅμως τύφεις σομάχου.

Ἔϊνε βέβαιον ὅτι ἡ ἀχαριστία πρὸ παντός εἶνε
ἀνθρωπίνῃ ἰδιότης ἢ μεις ὑπερτεροῦμεν κατὰ πάν-
τα τῶν ζώων, καὶ ὑπερτεροῦμεν καὶ κατὰ ταύ-
την, ἂν ὄχι καὶ κατὰ τοὺς πόδας ἔννοοῦμεν δὲ νὰ
πωλήσωμεν πολὺ ἀκριβῆ τὴν ὑπεροχὴν μας· καὶ
ὅταν θελήσωμεν νὰ κατέλωμεν ἄχρως αὐτῶν, κα-
τερχόμεθα, ὡς λίθοι, μὲ τὴν πολλαπλασίαν ὀρ-
μὴν τὴν κτηθεῖσαν ἐκ τῆς ἀποστάσεως τὴν ὁποί-
αν διηγήσαμεν ὅπως πέσωμεν ἀπὸ τοῦ ὕψους μας.

Ἄν δὲν μᾶς συγκινῶσιν αἱ ἀγωνιώδεις συσ-
τροφαὶ τῶν μελῶν, καὶ οἱ σπαραγμώδεις γόοι, καὶ
οἱ σπασμώδεις σφραδασμοὶ, καὶ τὰ ὑπὸ αἵματος
πλημμυριζόμενα ὄμματα, ἂν ἡ καρδιά μας εἶνε
πεζοδρόμιον καὶ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διέλθωσι τὰ
ζῶα, ἂν τοκογλυφῶμεν καὶ ἐπὶ τῶν αἰσθημάτων
μας διαθέτοντες αὐτὰ πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν, ἀφοῦ
δὲν λαμβάνομεν οἶκτον διὰ τὰ θύματα, ἄς λάβω-
μεν τοῦλάχιστον διὰ τοὺς θημίους, οἱ ὁποῖοι εἶνε
ὅμοιοί μας.

Τί γίνονται αὐτοὶ μικροὶ ἢ μεγάλοι, οἱ ἀνεο-
χλήτως, ἀποίνει, εἰς τοιοῦτο μαρτύριον ὑποβάλλ-
οντες τὰ ζῶα ταῦτα; κατὰ μικρὸν ἢ σκληρό-
της των ἀκονίζεται, ὀξύνεται; γανόνεται ὑπὸ τῆς
σφοδρᾶς χαιρεκακίας ἢ καρδία των, ὅπως μερι-
κοὶ οὐρανίσκοι ὑπὸ δριμυτάτων πνευματωδῶν πο-
τῶν ὁ κρουδὸς τῆς συμπαθείας πληροῦται ἰλύος
καὶ δὲν δύναται νὰ ρεῦσῃ ἀποκτῶσι τὴν ἀκόρε-
στον ὄρεξιν τοῦ κακοῦ ὡς σκύμνοι, γευθέντες αἷ-
μα καὶ λείγοντες τὴν γλῶσσάν των, τὴν αἰμοδό-
ρον βουλιμίαν. Ἡ στατιστικὴ τῶν κακουργιῶν
ἐν Ἑλλάδι δύναται νὰ εἴπῃ ποία τάξις καὶ ποῖον
ἐπάγγελμα παράγει τοὺς περισσοτέρους φονεῖς;
ἀφοῦ ἔχει τόσα συστατικά ἐν Ἑλλάδι ἢ ὑγρα-
σία ἢ παράγουσα τοὺς δηλητηριώδεις τούτους
μύκητας, ἄς φροντίσωμεν, κατὰ τοῦτο τοῦλάχισ-
τον, νὰ ξεράνωμεν τὴν ἀτμόσφαιράν μας.

Ἄν ὑπάρχῃ που εὐσπλαγγνία, εὐγενής τις πρό-
νοια ὅπως ἀρῆθῃ αὕτη ἢ ἀφορητὴ ἢ ποτίζουσα μὲ
ἐγκλημα τὴν καρδίαν, εἶνε καιρὸς, νομίζομεν,
νὰ συγκεντρωθῇ, νὰ συστηματοποιηθῇ εἶνε και-
ρὸς ὅλοι οἱ εὐσπλαγγνοὶ ἄνθρωποι νὰ συνάψωσι
τὰς χεῖράς των καὶ νὰ εἰπῶσι: πρέπει νὰ προστα-
τεῦσωμεν τὰ ζῶα χάριν τῆς εὐσπλαγγνίας καὶ χά-
ριν τῆς κοινωνίας.

Ἄλλαχού δὲν ὁμοιάζουσιν ἡμᾶς ἄλλαχού δὲν
ἀνέχονται οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον ἔντομον νὰ βλα-
φθῇ ἀναιτίως; ἄλλαχού ἢ ἀλγηδῶν τοῦ ζῶου ἐ-
ξικνεῖται μέγχοι τῶν μυχαιτάτων τῆς ἀνθρωπί-
νης καρδίας; διὰ τοῦτο ἐπινοοῦσι καθ' ἑκάστην
μηχανήματα, ὅπως, εἰς τὰ κατ' ἀνάγκην σφαζό-
μενα ζῶα, ὁ θάνατος ἐπέρχηται ἀκαριαῖος, ἀνευ ἀ-
γωνίας; οὐδὲ χάριν τῆς ἐπιστήμης, δὲν ἀνέχο-
νται τὴν βάσανον αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦτο ἐγείρουσιν
ἀγωγὴν κατὰ τῶν καθηγητῶν οἵτινες κἀννοοῦσι
πειράματα ἐπὶ ζωντανῶν σαρκῶν. Προστατευτικὴ
τις μέριμνα περιπίπτει περὶ τὰς κεφαλὰς τῶν
ζώων. Ἐν Ἀμερικῇ, Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ κτλ. κτλ.
ὑπάρχουσι πλεῖσται προστατευτικαὶ τῶν ζώων ἐ-
ταιρίαι ἐργαζόμεναι ἀκαμάτως, ἐκδιδοῦσαι δελ-
τία, παρέχουσαι διπλώματα, διανέμουσαι με-
τάλλια, ἀναγράφουσαι μετ' ἐπαίνων πᾶσαν ἀγα-
θὴν ὑπὲρ τῶν ζώων πράξιν, δίδουσαι πτερὰ εἰς τὴν
εὐσπλαγγνίαν, καλλιεργοῦσαι τὴν συμπάθειαν.

Ἄφ' οὗ ἡμεῖς εἴμεθα τοσοῦτον ἐπιρροεῖς πρὸς
μιμήσεις, δὲν μιμούμεθα καὶ κατὰ τοῦτο τοὺς
Εὐρωπαίους; Μὲ καταλαμβάνει φρίκη ὡςάκις σκέ-
πτομαι τὸ μέλλον τῶν δύο ἐκείνων μικρῶν κρεο-
πωλῶν. Ἐὰν ἦκουον κάπου, ἂν ἀνεγίνωσκον κά-
που, ὅτι εἶνε βραβερότης νὰ κακοποιῶσι τὰ ζῶα,
ἂν κατέρηθον τις νὰ τοὺς συναρπάσῃ ἀπὸ τὴν
καρδίαν, νὰ τοῖς ἐμποίησῃ τὸ ῥίγος τῆς συγ-
κινήσεως, ἂν ἐβλεπον τὸν δημῆλικά των γείτονα
βραβευθέντα δι' εὐεργεσίαν τινὰ πρὸς τὰ ζῶα, ἢ
σκληρότης θὰ ἐξεριζοῦτο ἀπὸ τῶν σπλάγγνων
των, ἀκτίς τις θὰ διεπέρα τὸ σκότος τῆς ψυ-
χῆς των. Θὰ ἐσώζοντο τὰ ζῶα καὶ θὰ ἐσώζοντο
καὶ αὐτοί.

ἜΩ! Ἐὰν συνασπιζομένη ἐγένετο ἰσχυρὰ ἢ ἀ-
γαθότης, ὅπως πολλάκις ἢ κακία, πόσα καλὰ ἢ-
δύναντο νὰ παραχθῶσιν ἐν Ἑλλάδι!

ΑΡ. Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΣ.

Εἰς Αἴφρικανὸς Μονάρχης

Ἐν Παρισίῳ ἐξεδόθη ἐπ' ἐσχάτων σύγγραμμά
τι *Περὶ τῆς Οὐγγάρδας καὶ τοῦ αἰγυπτιακοῦ*
Σουδᾶν, ἐν ᾧ γίνεσθαι λόγος περὶ ἑνὸς τῶν ἰθα-
γενῶν βασιλέων τῆς Ἀφρικῆς, τοῦ διασήμου Μτέ-
ζα (Mtesa), ὅστις νομίζεται ἀπόλυτος κύριος
τῆς ζωῆς καὶ τῆς περιουσίας τῶν ὑπηκόων του.
Ὁ βασιλεὺς οὗτος εἶνε πράγματι πρόεδρος συμ-
βουλίου προκρίτων, οὔτινος εἶνε μέλη ὁ μάγειρός
του καὶ ὁ ἱατρικὸκαθαριστής του. Κατὰ τὸν θά-
νατον τοῦ βασιλέως ἢ ἀριστοκρατία, ἀποτελου-
μένη ἐκ τριῶν κληρονομικῶν μεγιστάνων, ἐκλέ-
γει τὸν διάδοχον τοῦ θρόνου ἐκ τῶν υἱῶν τοῦ ἀ-
ποθανόντος. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ νέου μονάρχου καί-
ονται πάντες, πλὴν δύο ἢ τριῶν φυλασσομένων
διὰ πᾶν ἀπόροπτον. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συμβίω-
ν τοῦ βασιλέως δύναται τις νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ ἀ-
ριθμοῦ τῶν θυμάτων. Οἱ ὑπηκοοὶ τοῦ Μτέζα ἀ-